

Reykjavík 24. október 2023.

Umsögn um tillögu til þingsályktunar um stefnumótandi aðgerðir til eflingar þekkingarsamfélags á Íslandi til ársins 2025, 234. mál.

Umsagnaraðili: Íslandsstofa, kt. 690986-1599

Í útflutningsstefnu Íslands sem mótuð var árið 2019 eftir víðtækt samráð við atvinnulíf, stuðningsumhverfi og aðra hagaðila um allt land kemur fram að nauðsynleg forsenda vaxtar á komandi árum sé aukin hlutdeild nýsköpunar og hugverkaiðnaðar í útflutningstekjum Íslands. Hugvitið er sú auðlind sem byggja þarf á en til þess að ná að virkja það er nauðsynlegt að búa fyrirtækjum besta mögulega umhverfi til vaxtar.

Íslandsstofa fagnar tillögum sem stuðla að auknum fyrirsjáanleika í starfsumhverfi íslenskra fyrirtækja á sviði hugvits og tækni/hugverkaiðnaðar. Þar má helst nefna eftirfarandi tvö atriði:

- **Varanleg hækkun framlaga til endurgreiðslu vegna rannsókna og þróunar (3.3.1.)**
Í síðustu málsgrein í kafla 3.3.1 leggur Íslandsstofa til að inn í setninguna “Farið verður yfir framkvæmd endurgreiðslna og eftirlit með það að markmiði að auka skilvirkni og áhrif þessa opinbera stuðnings” verði bætt mótun mælaborðs. Hún gæti þá hljóðað á þessa leið: “Farið verður yfir framkvæmd endurgreiðslna og eftirlit, og mótað mælaborð með það að markmiði að auka skilvirkni og árangur og sýna fram á hagræn áhrif þessa opinbera stuðnings.”
- **Aðgerðir til að auka svigrúm og skilvirkni við ráðningu erlendra sérfræðinga, ekki síst utan EES (3.3.4.).**
Til að auka samkeppnishæfni íslenskra fyrirtækja í kapphlaupinu um erlenda sérfræðinga leggur Íslandsstofa til að í aðra málsgrein í kafla 3.3.4. verði bætt inn setningu sem segir sérstaklega að maka erlends sérfræðings sem ræður sig til Íslands verði tryggt atvinnu- og dvalarlyfi á Íslandi allan ráðningartímann.

Einnig er lagt til að í tölulíð 2. í kafla 3.3.4. verði Hugverkaráð SI aðili að samstarfi Íslandsstofu og Stafræns Íslands um upplýsingagátt um starfsumhverfi sérfræðinga.

Framtíðaráskoranir – alþjóðleg markaðssetning

Í lok fyrstu málsgreinar kafla 3.2. *Framtíðaráskoranir* kemur fram að vantað hafi upp á að alþjóðleg markaðssetning á nýsköpun og hugverkaiðnaði hafi verið nægilega öflug. Í kafla 3.3. *Aðgerðir sem styðja við markmið í nýsköpun og hugverkaiðnaði til ársins 2025* eru þó ekki settar fram neinar aðgerðir sem ætlað er að bregðast við þessu. Í því ljósi leggur Íslandsstofa til að settur verði á fót sjóður sem hefur það markmið að styðja við erlent sölu- og markaðsstarf lítilla og meðalstórra fyrirtækja á sviði nýsköpunar og

hugverkaiðnaðar. Sjóðurinn væri viðbót við þá markaðsstyrki sem þegar eru í boði hjá Tækniþróunarsjóði. Sjóðurinn yrði í umsjá Rannís og byggði á ferli Tækniþróunarsjóðs, þótt viðmiðin gætu verið önnur og slíkur sjóður gæti haft sérstaka valnefnd. Ríkið legði sjóðnum árlega til ákveðið fjármagn sem úthlutað yrði til fyrirtækja og þau legðu fjármagn á móti sem gæti verið í formi vinnuframlags. Þau verkefni sem hlytu styrki fengju að auki markaðsráðgjöf hjá Íslandsstofu án endurgjalds.

Fyrir hönd Íslandsstofu

Pétur Þ. Óskarsson, framkvæmdastjóri.